

Katowice, 30 czerwca 2020 r.

Prof. dr hab. Małgorzata Pańkowska
Uniwersytet Ekonomiczny
w Katowicach

Recenzja pracy zbiorowej pod redakcją naukową Beaty Gontar, pod tytułem

Zarządzanie danymi w organizacji

wydanej przez Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego w 2019 r.

Przedstawioną do recenzji pracę przeczytałam z dużym zainteresowaniem. Na podstawie spisu treści można wywnioskować, że podręcznik będzie o kwestiach podstawowych i znanych. Jednak zagadnienia te przedstawiono w sposób bardzo oryginalny w każdym z sześciu rozdziałów. Podsumowując krótko treści rozdziałów, zauważyłam, że ich konstrukcja jest taka sama. Zawsze rozdział otwiera wprowadzenie wraz z uzasadnieniem treści rozdziału, kilka zasadniczych podrozdziałów wyjaśniających analizowane kwestie zastosowań technologii informacyjno-komunikacyjnych z punktu widzenia teorii, podsumowanie, pytania kontrolne oraz prezentacje studiów przypadków lokujące temat w praktyce gospodarczej. Całość uzupełniona jest spisem literatury zgodnie z treścią rozdziału.

Rozdział I, którego autorem jest Piotr Czerwonka, zawiera przedstawienie architektury danych w modelu TOGAF i w siatce Zachmana oraz wyjaśnienie znaczenia danych dla rozwoju organizacji. Rozdział II, napisany przez Ryszarda Kurzyjamskiego, obejmuje prezentację podstawowych pojęć baz danych, wyjaśnienie znaczenia metadanych struktur bazodanowych, wymogów integralności, tabel wirtualnych, indeksów oraz uprawnień użytkowników. Zawiera wyjaśnienia procedur wbudowanych, procesów przetwarzania, oraz znaczenia dzienników (LOG) i tworzenia kopii danych. W rozdziale II omówiono modele danych, tj. model relacyjny i model encyjno-relacyjny, a także funkcje systemu zarządzania bazami danych (SZBD) i konstrukcję wyrażeń w języku SQL.

W rozdziale III, Zbigniew Gontar przedstawił model ramowy systemu Business Intelligence (BI), który zawiera zestaw wskaźników działania organizacji (KPI), system wspomagania decyzji SWD, system raportowania obejmujący wizualizację danych, systemy informowania kierownictwa i systemy OLAP (Online Analytical Processing), platformy pracy zespołowej oraz systemy zarządzania wiedzą. W tym rozdziale podręcznika autor odwołuje się do systemu informatycznego typowego dla modelu Metrics Reference Model (MRM). Poza tym w rozdziale omówiono inne zagadnienia analizy i monitorowania przedsiębiorstwa, takie jak benchmarking, granulacja informacji, wizualizacja danych i procesów ich przetwarzania, modele danych wielowymiarowych oraz niestrukturalne bazy danych (NoSQL). Rozdział IV, którego autorem jest Katarzyna Ciach, dedykowany jest wizualizacji informacji w biznesie i zawiera podstawowe zasady dobrej wizualizacji informacji, wyjaśnienie genezy i przyczyn komunikacji za pomocą obrazu.

Rozdział V został napisany przez Grzegorza Podgórskiego., który podjął ważną i stale aktualną dyskusję na temat wartości informacji biznesowej i konieczności jej ochrony. Autor przedstawił model zagrożeń i wprowadzenie do analizy ryzyka. Poza tym opisał jak należy rozumieć politykę bezpieczeństwa organizacji społeczno-gospodarczej. W ostatnim rozdziale Jerzy S. Zieliński i Piotr Czerwonka przedstawili analizę tendencji rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych na podstawie danych statystycznych i raportów Cisco.

Wybór zagadnień przedstawionych w podręczniku uważam za oryginalny, co pozwala wyróżnić książkę na tle innych podręczników technicznych. Mimo, że mamy podręcznik, nie jest to instruktarz jak pracować z konkretnym narzędziem technicznym. Autorzy nie odnoszą się i nie promują żadnego oprogramowania dostępnego na rynku. W odniesieniu do analizowanych technologii zachowują krytyczny dystans.

Podręcznik napisany jest prostym językiem, co znacznie ułatwia zrozumienie podstawowych definicji. Mimo, że pojęcia współczesnej informatyki gospodarczej są zaczerpnięte z języka angielskiego autorzy posługują się tłumaczeniem na język polski. Można stwierdzić, że praca napisana jest przez autorów specjalistów o dużej wiedzy zaczerpniętej z aktualnej literatury przedmiotu. Przedstawione w podręczniku treści ułatwiają i wspomagają kształcenie studentów, a także inspirują do poszerzania wiedzy, do dalszego uczenia się na podstawie studiów przypadków i dołączonej do każdego rozdziału literatury. Podręcznik może być użyteczny nie tylko dla studentów kierunków informatycznych, ale zawiera analizę zagadnień rozwijanych w pracach dyplomowych. Wiele kwestii dyskutowanych w tym podręczniku jest badanych przez studentów przygotowujących swoje prace dyplomowe.

Przedstawione w zakończeniu każdego rozdziału studia przypadków pogłębiają zaprezentowaną w rozdziale wiedzę teoretyczną i ułatwiają jej zrozumienie. Skłaniają studentów do dyskusji podczas pracy grupowej, do generowania nowych interpretacji przedstawionych tam zagadnień i do poszukiwania nowych rozwiązań dla przedstawionych w studiach przypadków problemów. Umieszczenie obok studiów przypadków zadania i pytania kontrolne ułatwiają uczenie się i pracę indywidualną studenta.

W moim przekonaniu, podręcznik *Zarządzanie danymi w organizacji* stanowi oryginalny wkład do dydaktyki na kierunkach związanych z zastosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych w biznesie. Podręcznik należy zarekomendować do wykorzystania na zajęciach z przedmiotów prowadzonych na wyżej wymienionych kierunkach.